

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja po pošti:

za kraje blivje Avstro-Ogrske:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 60—	celo leto naprej . . . K 65—
celi leta 30—	za Ameriko in vse druge dežele:
celi leta 15—	celo leto naprej K 70—
en mesec 5 50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znaka.
Upravnalstvo (spodaj, pritičje, levo). Knaufova ulica št. 5, telefonski št. 80.

Razstava vseh dan zvezd, živnosti in medije in prenike.
Inserati se načinju po poraziljenem prostoru in sicer 1 m² visok ter
34 mm širok prostor po 30 vinarjev, pri večkratni približivi popust.

Poštno (enak prostor) 50 vin.

Novi naročnik naj pošlje naročno vedno "Narod" po nakanici. "Narod"
Na same pisanje naročbe brez poslovne donarje se ne moremo nikdar izratiti.
"Narodna Tiskarna" telefoni št. 80.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:	K 58—
celo leto naprej 29—	četrt leta naprej K 15—

pol leta 29— na mesec K 5—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se nevratajo.
Upravnalstvo: Knaufova ulica št. 5 (v L. nadstr. levo), telefoni št. 34.

Razpoka.

Ministrska kriza je torej rešena. Toda koalicije ni več. V trenutku, ko so zunanje neprilike večje in se skrb za zapadno mejo pridružuje že podvojena skrb na celi severni meji za mir in red, so izstopili iz vlade socialni demokrati in razven njih še ona skupina, ki se v parlamentu imenuje »Narodni klub« in obstoji iz raznih konservativnih elementov Banovine, Bosne in Dalmacije. Izstopa ob teh strank sicer še ne smatramo za izraz narodne nejedinstvenosti, ker smo še vedno optimisti dovolj, da verujemo v dobro voljo izstopiših strank v skupnih narodnih in državnih zadevah. Vsekakor je pa pojav prezgodnjegi ločitve obžalovanja vreden, dokler se politični položaj še ni izčistil. Mnenja smo, da bi bili obe stranki ena na skrajnih vrednostih, druga na desnični, lahko počakali in da ni bilo potrebno raznim križam dodati še eno, politično. Navidezni ali bolj neposredni razlog za izstop je dala nezadovoljnost s »sistom«. Politični razvoj zadnjih tednov je pokazal, kako pravilna je zahteva JDS, da mora z načelnim političnim centralizmom iti tudi načelna upravna okrožna decentralizacija. Dokler ni še mogoče poslednjo izvesti, morajo mesto okrožij kot nekak od zgodovine diktirani vojni nadomeštek, pa obenem kot praktičen instrument političnega centralnega vodstva delovati dejstvene vlade po (vsem pokrajinam skupnem) načrtu in s sodelovanjem vseh pokrajin. Severozapadnih pokrajin pa ni mogoče upravljati po istem kriteriju kakor Jugolozitčne. Doselej vidimo preveč zidarije pri strehi in premalo pri temelju.

Nobenega dvoma ni, da ni mogoče urediti n. pr. agrarno reformo preveč radikalno. Razlaščenje, ki ga zahteva ljudstvo, gotovo ni mišljeno niti na Marxov, niti na ruski način, ampak tako, da predelejo širne ploskve zemlje v obdelovanje in last poljedelca, ki pa mora vendar prevzeti na sebe za pridobljeno tudi neko odpalčilo, če že ne do sedanjemu lastniku, pa vsaj državi, ki nikakor ni brez interesa na tej ureditvi. In kdo je država? All nismo to mi vši? Ali bi bilo pravično, da se ogromna premoženja odvzamejo in razdele zaston, tako da ostali, ki tudi plačujemo davke in ki smo tudi narod, nimamo od tega nič? Koračev načrt takošnje popolne razlastitve je preradikalni. Novi minister za agrarno reformo dr. Franjo Poljak je pred meseci kot referent v komisiji za agrarno reformo pri Narodnem Veču izdelal načrt, za katerega so bili tudi socialni demokrati in ki je dobil v komisiji veliko večino. Ta načrt bo, morda z izpremembami, ki jih doda Narodno Predstavništvo, gotovo vodilen za novega ministra. Mislimo, da činec, da JDS, VLS, radikalci, samostalci itd., torej večina in sicer ogromna večina naroda, niso hoteli dopustiti, da bi se agrarna reforma reševala kakor eksperiment na sedanjem Koračev način, še ni dovolj razloga, da so se socialni demokrati odtegnili nadaljnemu skupnemu delu. Nočemo izrekati nobene stroge kritike. Kogar zapuščajo živci, kdor postaja nestren, pač drugače ne more in na disciplino samega sebe pač nismo dovolj navajeni, ko smo živeli že pet let v hiši, ki nam je nad glavo pokala, dokler se ni seseda. Toda sedaj stoji ves narod pred velikimi nalogami, ki se ne dajo rešiti čez noč, ki se pa morajo vsak dan reševati. Vsaka stranka odloča o sebi. Vendar je pa danes, dokler se vovitve ne izvedejo, treba računati z dosedanjim položajem večin in manjšin. Naši stranki tudi marsikak kliču in ljub. Ne vemo pa, če so socialni demokrati, da o Starčevičanskih sploh ne govorimo, dosegli s svojim korakom, kar so hoteli. Če je grajan sistem centrale preveč teoretičen in če premalo računa s pogojem, v katerih gradimo svojo bodočnost, bi ravno opozicionalne stranke, ki se imenujejo demokratične, in ki hočejo to biti, morale sodelovati aktivno z vsemi svojimi silami tudi zgoraj pri vladni vključi majoriziranju, vključi neuspehom v enem ali drugem slučaju, delati vsak dan in vsako uro v vseh posameznostih če ne kot glavni činitev, pa vsaj kot konkretnen in s tem gotovo kot važen činitelj naše narodne demokracije. Starčevičanci izvajajo miniranje in politično sabotajo z svojim separatizmom. Njim se ne čudimo. Socialna demokracija je pa centralistična po načelih, po zgodbini in po vzgledu istoimene stranke drugod. Zato obžalujemo njen korak.

Temboli ga obžalujemo, ker si ne moremo po zadnjih pojavih nekritičnega hujskanja predstavljati socialno demokracijo kot stvarno opozicionalno, mavec vidimo možnost, da nastane iz stvarne opozicije divja. Ne bojimo se za svojo stranko. Oha pojde svojo pot mirno naprej, ker ve, da se bodo njeni načela uresničila. Bojimo se pa za neposredno notranjopolitično bodočnost. Boli ko hrano ali valuto potrebuje naš narod politično trenošč in pozitivno delo, pa naj politični delavec zasede ministarske stolice ali pa ostane načelni državljan kakor je bil. — Izstop socialnih demokratov iz vlade bo imel za posledico tudi njihov izstop iz deželnih vlad. Zoper nove rekonstrukcije, novi šefi oddelkov in — dvojno delo, dvojna poraba energij, kakor da jih imamo preveč. In vrhu tega utegne poleg notranjega tudi zunanjopolitični položaj zahtevati, da se koalicija zoper strne. Dotlej morajo vsi dobro misleči svoje energije podvajiti. Prevzeli smo odgovornost sami, nositi jo hočemo tako, da bomo pred svojo vestjo čisti.

Demokracija.

Izmena kabineta ni trivialna zadeva, kakor če menja sraco. Navadno pomeni izmena kabineta tudi premembo političnih kurzov. Pri nas je ta izmena prišla prezgodaj. Politični kurz v načelu ne more postati drugačen kakor je bil, načelen, centralističen, demokratičen. Praktično se pa mora ta kurz v mnogocen izboljšati. Izboljšati predvsem v izvajalu načela, s katerimi stranka stoji in pade. Mi smo demokrati, to je, zahtevamo vlogo od ljudstva. Državna oblika, ki pristaši smo, je sicer monarhija, toda skrajno demokratična monarhija brez vsake sence absolutizma. JDS mora in hoče ta svoja načela izvajati sedaj kot član vladne večine ravno tako, kakor če bi bila v opoziciji. Parlament je nosilec narodove volje in kralj čuvat nad tem, da izvaja ministriški kabinet to narodno voljo tako, kakor jo tolmači parlament. Nikakor ne gre, da bi posamezni člani kabineta mogli dati povod za tolmačenje, da smo svoja ljudska načela spravili v predel za boljše čase in da si lahko sedaj tudi pomagamo brez njih. Odkar zaseda Narodno Predstavništvo, je kabinet brez njega napravil dva koraka. Dve formalni in načelni pogreški.

Sponimo se nazaj. Trgovina je bila vezana. Izhaljali smo žijo slab in gotovo slabše, kakor sedaj. Pogoje vezane trgovine so bile rekvizicije. Ko so prestale, je vezana trgovina postalna nemogoča. Ali se spominjate, kako smo se pritoževali, ker nam razne centrale niso hotele dati živil? Ali je bila cena takrat višja ali je sedaj? Jasno je, da nikdo ne bi hotel nazaj v stanje prešli mesec, jasno je pa tudi, da zdrav pamet danes vključi še vedno previsokim cenam ne more zahtevati, še manj pa izvrševati rekvizicije. Svobodna trgovina je bil edini izhod, in je edini izhod še danes. Treba je pa zakon o svobodni trgovini opremiti s potrebnimi izvršilnimi naredbami proti tihotapcem, oderuhom, navjalcem cen, zakotni trgovini itd. Vse to počasi izvršimo. Toda to je naloga Narodnega Predstavništva in kabinet ima dolžnost, da ne izda takšne naredbe sam, ampak da jo (če tudi na niegov predlog), sklene Narodno Predstavništvo eventualno po referatu dejstvenih vlad.

Ze dolgo smo težko pričakovali jednotnega sodstva. Ne gre, da sodi en sodnik v imenu kralja, drugi v imenu zakona itd. Toda naredbo, naj se sedaj povsod sodi v imenu kralja, mi onemoralisticki odobrovamo, ker je zanje večina naroda, zastopana po svojih poslancih. Ali jih je kdo vprašal? Mi demokrati in takšno postopanje najstrože je obsojamo.

Vlada izhaja iz Narodnega Predstavništva, narodove volje. Nobenega dvoma ni, da sta obe naredbi dobrni. Kar je na njih slab, je to, da sta na red bili, ne pa z koncem, četudi le začasnega parlamenta.

V mirnem času bi v parlamentarni državi, pri demokratičnem narodu, moral takšen čin kabineta vzbudit vihar ogroženja. Kabinet bi bil nemogoč. Naša stranka bi se ga ne udeležila, ampak bi ga strmolagivala. Sedaj živimo v drugih razmerah. Tudi priznavamo, da je dočne minstre vodili najboljši namen. Stvarno se žejmo, da prenoscimo do Cakovca. — Možda še mnogi znati, glede se baš načelne razbacane kosti naših mučenikov in pisac ovih redaka se jošč sječa mje-

stopanje in zahtevamo, da Narodno Predstavništvo posvari one, ki so vključi najboljši volji napravili pogreško, ki jo je treba takoj popraviti. Ne gre za obliko, ampak za načelo, za temeljno načelo naše stranke, naše države.

† 30. aprila 1919.

Još smo v borbi, još nas mora tišiti, jer ne znamo, še če da nam denes stremšči dan, a znamo, da nam može biti sudobnos. U času, kad smo misili da će sunce Slobode baciti svoje zrake preko cijele naše domovine — opazili smo tamne oblake nad jednim njenim dijelom i ti oblaci su svaki dan tamniji in gušči — pa sa zebujom v srcu gojimo i olju — e da nam nakon olje zasile lepše sunce... Prešli smo v gojimo danu v stoljetnim barbam, pa čemo i ovek pa stalno nas to i žrtava, jer to od nas zahtijeva ljubav prama narodu i sveta uspomena na one, koji su svoj život žrtvovali na oltar domovine. Sjećajn se tijek žrtava, od kojih su nam stotine hiljad nepoznate, sjećajn se najprije onih, koji se nam pokazali, da krvavi put vodi do Slobode. Usposlana na njih, njihova grozna sudbina v Bečkom Novom mestu — ta mi je več od prvih godina života v srcu gojila gnev i mržnju proti potomcima one podložene okrunje glave, koja je naša dva velikana svojom poštenom rješju dočekala pred seboj — a onda ih predala u ruke krvniku. I za to danas skoro da zaboravljamo na borbo, u kojoj se nalažimo i na moru, koja nas tiši, pa se velim, kad vidim, kako se je sudbina osvetila na propalim potomcima gadnih predaja. Tane iz jedne od naših ruku združilo je za uvijek gnijele kosti jednog od tih potomaka sa svojim prednjem razbojnikom bez poštene riječi — a njegov nasljednik ostade bez krune i bez domovine — a veselimo se, što smo i mi tome pripomogli... Osvetla je slatka.

Ali s tom osvetom još se nijesmo potpuno odužili svetuči spomeni na naša dva diva — junaka... »Gde su Zrinski in Frankopani, gdje su ona lava dva, što ih Hrvat cijeni zna?« Takoj smo pjevali — time se odruževali — ali rek bi da se u ovom momentu nitko ne sječa, da njihove kosti jošč trunu v tudjinskozemlji.

Dan 30. travnja nije daleko... Četrti su takva dana prošla, a da nijesmo smjeli ni da promislimo na te veležnjajke, e da nas ne dostigne ista sudbina.

A sada, kad se približuje taj dan, koji ćemo moći, da svetkemo širom cijelu našu skoro sasvim oslobodjenu domovinu, pa i pod samim zidinama Zrinskog Cakovca, pita li se itko od nas, kad će se te prognane mučeničke kosti povratiti u domovinu? Zar ni mi, koji smo u mladih godinama išli, da se klijnimo razbojnicim ostancima naših mučenika, te nad njihovim kostima raspaljivali u svojim srcima ljubav do njihove i naše domovine a mržnju proti onima, koji su nam ih oteli, i proti potomcima njihovih potomaka, zar ni mi ne čujemo baš sada glas, koji iz zapuštenog dijela grobišta u Bečkom novom mestu vapiči: »Otvorite mrežu, da mi groba...!«

Oko, u koje je ta dva naša lava bio pradjet onih krvnikov, koji su i nas istim okovima stolječa držali okovane, rastrgali smo i peti mesec je prošao, otok smo obračunali s tim krvnikovima. Kroz to vreme smo morali da milisimo na najnajnije stvari naše sadašnjosti in budučnosti. A sada posvetimo nešto i našoj prošlosti. Zar da se i ove godine sjetimo Zrinskog in Frankopana samo s kojim vijencem i nadgrobnim pjevanjem u B. N. mestu? Ne uspije li nam da toda prenjeti njihove kosti u domovinu, onda radje proustimo i hodoočašč na njihov grob, da se barem tudi jen ali onemogoči naša povijest, ne da se naša sadašnjost ne obnovi?

Tako smo prejeli, za nas veselo novico, da gremo Jugoslovani na Francosko; toda po dveh dneh je bila vest zanikanja, 4. januarja t. l. smo se odpeljali iz Verone v Napolji. Pridružili so se nam čestniki 17. pp., ki so šli v Ottaiano pod Vezuvom. Med potjo so nam povsod

sta, gde mu je god. 1907 — dne 30. aprila — kći pokojnog grobara iz B. N. mesta pokazala, da je njezin otac neke noči morao da razbaca kosti Zrinskog in Frankopana. O teme je bio početkom maja 1907 napisao nešto v »Obzoru« (večernjem izdanju) i v istom broju dno slike grobara i njegove žene. — Ne budu li se mogli ili hteli naši zvanični krugovi put od ozavzetosti v Zagrebu u ovom pitanju pokazati, da je prva svudje, gdje treba da bude.

Znajmo, da »narod, koji mrtve štuje, na prošlosti budućnost si snuje...«

Dr. B. M....c.

Med. Franjo Benedičić:

Ob povratku iz laškega vjetništva.

Pretekli teden sem se vrnil iz italijanskega vjetništva v domovino. Priveljal sem iz Napolja, kjer nas je bilo 85 jugoslovenskih čestnikov. Prve dni novembra 1918. smo se zbirali v Avlio, prva postaja ob Adizi onstran prejšnjega meje. 11. novembra smo se odpeljali s 800 čestnikov drugih narodnosti preko Verone — Villafranca na Mozzecane, kjer smo ostali do 10. decembra. Bilo nas je 46 Srbov, Hrvatov in Slovincov. Življenske razmere so bile zadovoljive. Stanovali smo v kino — dvoran. Na vedenje naše prošnje za poseste in druge potrebitne stvari, so nam Italijani odgovarjali: »Domani o dopo domani verata tutto!« (Jutri ali po jutrijem pride vse.) Sele zadnje dni pred odhodom smo dobili najpotrebnije reči. Pri Grazzano (uro hoda od Mozzecane) je bilo veliko taborišča za močivo, kjer je bilo 44 kompanij po 100 mož Jugoslovov. Bivali so na prostem polju v šotorih, če tudi je bilo vreme zelo slabo. Ljudje so izgledali žalostno po 8 tednih vjetništva, vsled nezadostne hrane in slabega bivališča. Potri so bili vsi, ker njihovo trpljenje ni bilo majhno. O osvoboditvi naše domovine niso znali ničesar. Povedali smo jim vse in na žalostnih, bolestnih obrazih smo brali znak veselja. Rekli so nam, da bi mi prosili za nje pri italijanskem povestvu. Toda nemogoča stvar! Obrazov teh nesrečnih trpinov ne bom pozabil vse življene.

10. decembra smo šli v Verono na trdnjava S. Felice, kjer so bili za nas slabi časi. Pridružilo se nam je š

Isti dan se je vršilo več shodov NSZ in sicer v Kamniku, Domžala in h. in na Bledu. Vsi shodi so bili dobro obiskani in povsodi ima NSZ velike uspehe za delavstvo.

Zato narodno zavedno delavstvo, organiziraj se! Vsakdo naj pristopi v Narodno socijalno Zvezzo.

V Robu pri Velikih Laščah se je vrtel v nedeljo 30. m. skupno z občinom zborom kraj. organizacije, shod JDS. Govorila sta gg. Ivan Pucelj iz Velikih Lašč in dr. Lovrenčič. Udeležba občinstva iz cele okolice je bila zelo obilna, klub temu, da je g. župnik ravno pred shodom na priznici oznani, da je naročil koruzo, katera pride približno na 1 K 70 vin. kg, in pa da dobe to koruzo — katera bi res ne bila predraga — samo negov somišljeni. Pravilni pomen teh besed pa, kateri je bil, ne boste na shod, in ne pristopite k JDS., so si občani kaj hitro razložili. Seveda je bil poizkus jalov. To je pač metoda Lahrov v zasedenem ozemlju naše kraljevine, kateri tudi pravijo »če se boste nam pokorili in se za nas podpisali, dobite riža, kave in Bog ve kaj vsega«. Stevilna udeležba na shodu in pa delavstvo, ki so število članov poskušalo na 137, prilčata, da je ljudstvo isto do grla dosedanjega načina.

V Kapljivosti pri Komendi se je vrtel pretečeno nedeljo javni shod JDS. s ustanovitvijo krajevne organizacije. Shodu je predsedoval gosp. J. Hočevar, posestnik iz Žej. Govorili so prof. Brezniček, dr. Karba in učitelj Lapajne. Tudi komenski gospod kaplan se je udeležil shoda, ki je z medkljicami in stavljenimi vprašanji kreplko podpiral namen shoda, kajti dal je s tem priložnost govoriti tudi o predvojem in medvojem delovanju SLS., kar je pri postušalcih znatno pripomoglo do enodušne odlokinitve te stranke. Gosp. Hočevar iz Žej je v svojem govoru osvetil dosedjanje delovanje SLS za korenskega kmeta.

Napredno politično in gospodarsko društvo — Šentperški in kolodvorski okraj je imelo svoj redni občini zbor v nedeljo, dne 30. marca pri Bončarju. Po jednatom nagovoru predsednika g. Turka, so poročali društveni funkcionarji svoja poročila, ki so bila soglasno odobrena. Nato so se vršile volitve v odbor in izvrševali odbor. Za glavni zbor zaupnikov JDS. dne 27. aprila je bilo izbranih 6 zastopnikov. Po debati o popravi hodnikov, pridov če ceste, odkladanju blata in smeti, ter o snaženju cest v jutranjih urah so se sprejele rezolucije o zasedenju naših kraljev po Italijanah, glede subvencije za ubožno akcijo mestni občini, ugoditev pravčnih zahtevam železničarjev in strankov, ter končno za podaljšanje policijske ure. Na Jakopčev predlog se je sklenilo: primerno proslavit 10 letnico društvenega obstoja. Končno je izrekel občini zbor popolno zaupanje g. županu dr. Tavčaru, zahvaljujuč se mu za njegovo neuromno delovanje, na politični in gospodarski poljni, kakov tudi v aprovizaciji, vprašanju, zlasti pa v njezini lastnosti kot strankini predsednik in župan ljubljanski.

(Naša poročila iz Beograda in Zagreba.)

KONCERT SLOVENK NA DVORU.

Beograd, 2. aprila. Snoči se je vrgla večerja, na katero so bili povabljeni ministri: ministrski podpredsednik dr. Korošec, finančni minister Ninčić, minister za konstituanto dr. Kramer, vojvoda Mišić, novi vojni minister Hadžić, poslanik kraljevine SHS v Atenah Baludžić, pomočnik zunanjega ministra Gavrilović v slovenski umetnični ga. Lovšetova in gdje Koblerjeva. Po večerji se je vršil v akustični dvorani koncert, na katerem ste na povabilo prestolonaslednika sodelovali ga. Lovšetova in gdje Koblerjeva. Na koncert so bili povabljeni vsi ministri, načelniki parlamentarnih klubov (od Demokratskega kluba predsednik Medaković, podpredsednika Grisogona in Ribnikar in tajnik dr. Pestotnik) in generaliteta. Koncert je imel sijajen uspeh. Gospa Lovšetova in gdje Koblerjeva sta želi veliko občudovanja in odobravanja. Zlasti so slovenske narodne pesmi prestolonasledniku izredno ugajale. Prestolonaslednik je vedno znova aklamiral naši umetnici in ju koncem koncerta odlikoval z redom sv. Save. V cerkvi, ki se je vršil po koncertu, je poudarjal prestolonaslednik v razgovoru z ministrom dr. Kramerjem svoje občudovanje za slovensko narodno pese in izjavil, da smatra go. Lovšetovo za naravnost dovršeno interpretinjo slovenske pesmi. Dejal je: »Ti dve umetnici zaslužita, da gresta v svetovno mesta, kjer bi stekli slovenskemu delu našega naroda veliko slavo in pohvale. Goriske pesmi prednašane od go. Lovšetove in spremljane od gdje Koblerjeve, bi bile najsiščnejša argumentacija za naše narodne zahete na mirovni konferenci. Prestolonaslednik se je ljubezno poslovil od obeh dam, ki sta se zahvalili za podarjeno jima odlikovanje. Ga. Lovšetova in gdje Koblerjeva ste se odpeljali danes v Novi Sad, kjer tudi preredita koncert slovenskih narodnih pesmi.

NAŠE ZAHTEVE PRED MIROVNO KONFERENCO.

Geneva, 2. aprila. Naš poročevalci izvleči iz avtentičnega vira in sicer iz krogov pariške mirovne delegacije: Trditev Nemcov, da je naša severna meja zlasti Maribor v opasnosti, je neresnična. Izven vsakega dvoma je, da ostane Maribor s širokim pasom nad Dravo Jugoslaviji. Glede Celovca rešitev še ni padla, vendar pa je računati z veliko verjetnostjo, da pripade Celovcu Jugoslaviji. Glede Beljaka intrigira Italija

v prilog Nemcem, ker bi si prisko Brijaku ohranila zvezo z nemškim našadem. Manj ugodne vesti vam morem poročati o zapadni meji. Nedvemo je pač, da ostane celo Dalmacija s vsemi otoki naša, akoro izključeno je, da postane Reka Italijanska. Najverjetnejše je, da prisodi mirovna konferenca Reko nam, vendar ni izključeno, da bo inter Nacionalizirana.

IMENOVANJE.

Beograd, 2. aprila. Profesor dr. Fran Ilešič je imenovan za rednega profesora na slovenski stolici zagrebškega vseučilišča.

REKONSTRUKCIJA POKRAJINSKIH VLAD.

Beograd, 2. aprila. Vsled definitivnega odstopa socialistov iz vlade bo treba rekonstruirati tudi pokrajinske vlade, v katere so imenovali rudi socialisti svoje zaupnike, pri ljubljanski vladi celo dva. Na kak način se bo izpremembila v poverjeniških mestih izvršila, še ni odločeno, ni pa izključeno, da se bodo nekatera poverjeništa kasirala in se izročila direktno uradništvu centralnega ministrstva.

IZ SEJE DEMOKRATSKEGA KLUBA.

Beograd, 2. aprila. Demokratski klub je imel danes popoldne sejo, v kateri je razpravljalo o političnem položaju in se bavilo z nalogo, ki jo je prevzel klubov član dr. Poljak kot minister za agrarno reformo. Izrazilo se je splošno mnenje, da mora Demokratski klub z vso energijo delovati za čim najhitrejšo in najugodnejšo pospešitev rešitve agrarne reforme.

NEZADOVOLJNOST NAD PISANJEM »SLOVENCA« V BEOGRADU.

Beograd, 2. aprila. V tukajšnjih političnih krogih vladu ospuslopljnost nad pisanjem glavnega glasila SLS. »Slovenca«, ki v svojih uvodnih člankih sistematično ruje proti državnemu sistemu in izpodkopava ugled države pred ljudstvom. Z začetujenim se opaža zlotočna kritika nad sedanjem vlado, v kateri vendar sedi predsednik SLS. ministarski podpredsednik dr. Korošec. Naglaša se, da je nemogoče prispričati, da bi SLS. nadaljevala svojo dosedjanje dvoumno takto in v Beogradu zahtevala nerazmerno veliko zastopstvo v kabinetu, dompa na rušila ugled istega kabimenta in vse njegove politike.

REKONSTRUKCIJA KABINETA PRTJENA.

Beograd, 2. aprila. Danes je bil podpisani ukaz, s katerim je imenovan včeraj javljeni novi kabinet, namreč ministarski podpredsednik dr. Korošec za ministra prehrane, poslanec Ostoščar za ministra za socialno skrb. (oba iz JK), dr. Franjo Poljak za ministra agrarne reforme, poslanec Štefka Oluhčič (oba iz DK), za ministra za poljedelstvo, poslanec Pavel Marinković (srbski naprednjak), pa za ministra gozdarstva in rudarstva. (Tako smo včeraj javili. Vse drugačne vesti so torej bile netočne.)

Srbški glasovi o nas.

Beograd, 2. aprila. »Samoupravac primaši lep članek napisan v spomin Valentina Vodnika. »Epocha« pričuje zelo lažno oceno ge. Lovšetova in gdje Koblerjeve v soboto v oficijskem domu.

Kraljevina

Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Častno občanstvo. LDU. Pariz, 1. aprila. (Brezično) Iz Beograda počelo: General Franchet d'Esperay je bil imenovan častnim občanom mesta Beograda. Razpisana je bila nagrada enemu umetniku, ki bo izdelal najlepšo diplomo. Diploma bo slovensko izročena zaslужenemu generalu.

Ojajšava. LDU Beograd, 2. aprila. (JDU) Vsled odprave blokade v Sredozemskem morju je izdalo ministrstvo redarje, da je zopet dovoljen v polnem obsegu tranzitni promet preko ozemlja kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Uvozna in izvozna prepovod za trgovino z državo Srbov, Hrvatov in Slovencev ostane v veljavi.

All niso s tem prekoračili dolokrog? LDU Zagreb, 2. aprila. Mestni magistrat je izdal naredbo, s katero se prepoveduje izvoz živečih vrsi iz Zagreba.

Vojna Škola Bosne in Srbije. Vekoslav Jelavić, ki je posloval v Parizu kot ekspert za škodo, povzročeno Bosni med vojno, se je že dan vrnil iz Francije v Sarajevo. Po njegovih informacijah znaša škodo, povzročeno Bosni v vojni, okrog 3 milijard, one Srbij in 8 milijard.

Kako se je »glasovalo« v radgonskem okraju. Kakor znano, se je v februarju v radgonskem okraju vršilo nekakšno ljudsko glasovanje, ki naj bi pokazalo, da prebivalstvo nima iskrenje želje nego da se združi z Nemško Avstrijo. Glasovanje so kajpada inšcenirali Nemci. Kakšnih pomembkov so se posluševali, da bi se jim posrečili preselepi svet in ustvariti videz, kakor da ljudstvo ne mara za Jugoslavijo.

ampak hoče pripadati Nemški Avstriji, o tem priča poleg mnogoterih dokumentov in uradnih izvestil. Kdo smo tih svojčas objavili, tudi službeno poročilo, ki ga je sedaj prejel Ljubljanski dopisni urad in ki navaja med drugim, da sta občinski predstojnik Grafonter in neki občinski žetovalec v občini Rožni Grunt podotovljanje glasovnic v prilog Nemški Avstriji izsiljevala s tem, da sta slovenskim občanom grozila z izgnom iz občine, ake ne glasujete za Nemško Avstrijo. Isto se je rodilo v docela slovenski občini Ščavnici. V dražbeniških občini so Ferdinand in Johann Weinhandl ter Ferdinand Simonitsch hodili ob hiši in žigali, da ne dobi na nosido kofia za kuhanje žganja in da Simonitschev milin ne bo mleč za nikočar. Kdor na glasovnicu ne zapiše, da hoče biti pripadnik Nemške Avstrije. Izsiljevali pa niso vodilov samodobnih in Ščavnici — zato se

vedeli platiči ženstvo — ampak se eden otrok primoril podpisovati glasovnico. Tako so jo delalo v dražbeniški občini, kjer razen Weinhandlov ni nobenega Nemca.

Iz Maribora. Ženska, moške in ženskičarske podružnice Ciril - Metodove družbe v Mariboru občni zbor za leto 1918 se vrši v torek, 8. aprila 1919 ob pol 8. uri v Narodnem domu v Mariboru. Pri tem občnem zboru se bodo poročalo tudi o zbirki za slovensko Žito v Mariboru. Vabilo se vse članji podružnice ter prijatelji Ciril - Metodove družbe kakor tudi darovalci prispevkov za slovensko Žito v Mariboru.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da bi se semkaj prestavil oziroma namestil kak srbski častnik (učitelj), ki bi hotel prizeti pouk v srbo - hrvaščini v Trbovljah in smoglo izdelati učiteljevce.

Iz Trbovlja. Narodno viðalo v Ljubljani prosimo, da bi izposovila pri poveljstvu srbske armade, da

nom. A kaj se je pri nas v tem osiru ukrenil? Ima tu svoje imetje »Schulverein«, »Südmärk«, »Deutscher und österreichischer Alpenverein« itd., a podružnice teh organizacij pri nas še vedno obstoje, dasi bi jih moral naša vlada v smislu gori navedene naredbe že zdavnat razpustiti, njihovo imetje pa zapleniti. Zakaj se to ne stori, zakaj se postopa z rokavicanim in se s tem daje Nemcem prilika, da bodo večno premični, ki so last onih društev, komodno spravili preko meje v Avstrijo? Sa! vemo, kako se prakticira. Stavimo, da je že sedaj večina premičnih izgivala in obstoji imetje že iz samih golih sten. Nemško planinsko društvo ima celo vrsto koč v naših planinah. Se nekaj tednov in sezona za turiste se približe. Ali naj ostanejo te koče zavojnjene? To bi bila velika škoda, saj se nahajajo na najugodnejših točkah v našem planinskem svetu: na Kokrskem sedlu, »Zokova koča«, koča na Korošici, turistovsko zavetišče v Logarski dolini, koča na Golici, Dežmanova in Marije Terezije koča pod Triglavom, koča ob Triglavskih jelenih, koča na Mangartu, na Obiru, Sv. Uršuli. Ako se v doglednem času kaže ne ukrene, bodo seveda vse te koče ostale zavojnjene, ker »Slovensko planinsko društvo« pač ne bo moglo kar od danes do lutter prevzeti v svojo oskrbo vseh teh koč. Zato pozivamo naše poklicane kroge, da se vendar enkrat že zganejo. Na mestu niso več nobeni ozi!

Kino Ideal predvaja še do sobote, 5. aprila veleznim spored, ki obsegajo tri filme: »Lov na divjadično v Češki Sumavici«, krasen naravnost posnetek; »Bogate tekočine«, je izbora enodelanske žalozige z Anto Müller-Lincke ter »Talinstvena moč«, krasna štiridelanska drama, v glavnih uloci priljubljena filmska diva Fern Andra. Spored ni za mladino. Kino Ideal.

Kultura.

Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. Izdala »Tiskovna zadružna v Ljubljani. Vabimo slovensko občinstvo na uročno nove izdaje Jurčičevih zbranih spisov, s katerimi otvarja »Tiskovna zadružna« svoje izdanje »Slovenskih pisateljev«. Dosedanja Levčeva izdaja je deloma že pošla, deloma ne odgovarja modernim zahtevam izdanju klasikov, ker nam ne nudi vsega Jurčiča, in je brez potrebnega literarnega tolmača. Zanimanje za literarno vprašanja med našim razumništvom raste. Odtod izvira potreba take izdaje, kakršna želi biti, ki hoče podati občinstvu vse Jurčičeve leposlovne izvirne in preložene, dovršene in nedovršene spise, njegove kritične in biografske eseje, publicistične podlistice, najvažnejše politične članke, pisateljev življenjepis in njegovo korespondenco. V urednikovih uvodih se naj označuje delo, obseženo v dotičnem zvezku, v zaključnih urednikovih opombah pa naj se pridružuje stvari tolmač, opremjen s splošno zanimivimi literarnimi beležkami in dopoljujočimi podatki iz ostaline — Po teh načelih je uredil dr. Ivan Prijatelj Jurčičeve zbrane spise, ki izidejo priljivo v šestnajstih zvezkih, po obsegu dvakrat tolikih, kakor so bili Levčevi. Ravnakar je izšel prvi zvezek, ki prinaša na 528 straneh sledoč vsebino: Urednički uvod. Pesmi. Narodne praviljice in pripovedke (O Rojenih-Pripovedka o beli kači. Stari vojščak-Pripovedka o sv. Gregorju. O angelu. O nadlogi. O bogatem kmetu in njegovih hčerih. Brat in ljudi. Kako so trije bratje hudiči služili. Kaj ni nikoli bilo in nikoli ne bo. Deklica in Pesoglavci.) — Obri in Avari. Kres pri Slovencih. Mogile pri Virju in narodna praviljica o njih. Slovenske narodne pripovedi in praviljice — Spomini na deda (Zakrapna Višnja gora, raztrgan Zuzenberk. Pozimski večer na slovenski prej. Jama, po kateri se pride na drugi svet. Kaj se pripoveduje v Križmanovem preročovanju) — Prazna vera. Ubožstvo in bogastvo. Jesensko noč med slovenskimi polharji. Juri Kožaj-Domen. Uredničke opombe. — Cena broširani knjigi 12 K, s poštnino 70 venice. Naroča se pri »Tiskovni zadružni v Ljubljani. Sodna ulica 6.

Jutrišnji koncert »Ljublj. Zvončno točno ob polnočni urji z zvezcer. Opazujmo občinstvo naš pravčasno zasede svoje prostore. Ostale vstopnice se prodajojo v trafihi h. št. 54 v Prečernovi ulici in na večer koncerta od sedme ure dalje pri blagajni v Unionu.

Opozorjamo na predavanje gosp. dr. Jérôme Demšarja, specjalista za kožne bolezni, ki ga priredi Akademija. Gospod predavatelj bo obravnaval zelo aktuelno snov dalekosežnega socijalnega pomena: »O novarnosti spolnih bolezni. Predavanje se vrši v petek ob 8. zvezcer v reakti. Tokrat je namenjeno samo moškim, za ženske se vrši posebno predavanje.

Iz gledališča pisarne. Vpoštevajoč mnogoštevilne in ponovne ustrezne in pismene zahteve cenjenih gg. abonentov, naši se burka »Španska muha« in abonentu ponovi, da je vodstvo Narodnega gledališča sklenilo, da se z ozirom na tako široko zahterenost ponovite te komedije v abonentumu izjemoma dovoli.

Gledališko društvo na Jesenčah upravi v soboto, dne 5. t. m. ob 8. zvezcer in v nedeljo, dne 6. t. m. ob 3. uri ponovno v dvorani pri »Jelenu« na Savl. tridejansko burko »Španska muha«. Otroke tudi v spremstvu staršev vstop ni dovoljen.

Zdravje.

Bolj proti tuberkulozi. Jugoslovenski liste približuje dališči članek, pozivaloč na bol proti tuberkulozi. Kakor je eminentne važnosti ekonomski ureditve države. Istotno je važno all morda še bolj histerijsko vprašanje, kajti kaj hoče ekonomski napredki Slovencev, ki je vedno izpostavljeni bolezni. Demokratske so bolezni in se ne omejujejo na voasne sloje, marveč

segajo v gospodarske hiše in srednješolske šole. Demokraciji bolezni se je bil pridružil še drugi faktor: vojna. Za bol predi tuberkulozo predlagata: lokalno centralizacijo z mestnimi bolničami, v katerih se vsekakor deli zdravje tuberkuloze zdravi občincator. Ta preskrbovalna mesta morajo imeti stalno pooblastila socialnega in higieničnega značaja. Naloža našega mladega kraljestva je, da sedanjemu in bodočemu naravnemu pomoči in s tem ustvari veliko kulturno-nalago. Kajti socialno in duševno zdravo Slovencev more sestaviti samo iz telesno zdravih pojedincev.

Gospodarstvo.

Zakonski načrt s oddaji premoženja je že gotov. Zgrajen je na progresivnem temelju. Najvišja oddaja premoženja bo značila 80%.

Razglas glede svobodne trgovine v notranjosti kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Da se odstranijo vse ne-sporezumljive, ki vladajo med občinstvom glede svobodne trgovine v notranjosti kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev, je odločil ministriški svet v svoji seji dne 18. marca 1919 št. 3886 na predlog ministra za trgovino in industrijo naslednje: 1. V kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev je trgovina v notranjosti prometa popolnoma prost; 2. izvzeti so samo monopolizirani in pa oni predmeti, ki o njih ministriški svet to posebej določi. To so za sedaj: sol, petrolej, mineralna olja, vžigalice, sladkor, tobak in cigaretni papir; 3. blagovni promet med posameznimi pokrajjinami je popolnoma prost in mu pokrajinski in zemljepisno ne smejo delati nobenih ovir in zaprek; 4. vse dosedanje centralne, preostale po bivši avstro-madžarski upravi, omejitve, kontingentiranja, razpolaganja z blagom ali fiskalne obremenitve, izdane od pokrajinskih uprav, odpadejo; 5. osebno pravo trgovanja je urejeno s posebnimi zakoni po posameznih pokrajjin, dokler se ti zakoni ne izmenijo; 6. izvzog blaga preko demarkacijske črte in v notranjine države regulirajo do sklenitve miru v interesu celokupnosti centralne oblasti in sicer po pravilih, ki veljajo za centralno upravo za promet pri ministru za trgovino in industrijo, izvor v nepravilne države pa je vezan na odobrilni ministriški svet.

Neupravljeno trgovanje in veriženje. V zadnjem času je doseglo zakon trgovanje, prekučevanje in s tem združeno veriženje in draženje raznega blaga, zlasti tistega, ki prihaja k nam preko demarkacijske črte, tak obseg, da postaja že občutno zlo v moralnem in gospodarskem oziru. Zlasti nepoklicani delomurčni elementi, celo mladina in ženske, so se posvetili temu dobičkovnemu poslu, ki mu je edini namen na lahek in nepravilen način dosegati velike dobitke, ki ostanejo državi skriti in obdobja nedosežni ter pospešujejo samo zapravljivost in lahkomiljenost te vrste ljudi. V enaki meri pa je občutno očakovano tudi kupujoče občinstvo, zlasti ubožnejši sloji, ker gre blago skozi dolgo vrsto verižnih trgovcev in doseže nesorazmerno visoke cene, predno pride v roke konsumenata. Da se odpomore temu zlu, je dala vredna podrejenim oblastim strogi ukaz, da zaselejajo to zakonito, od neupravičenih izvzorjan trgovin, stroge kazunje prestopke obrinega reda in v vsakem slučaju veriženja in draženja blaga zaplenijo.

SPODNEŠTAJERSKIM OBČINAM IN OKRAJNIM ZASTOPOM!

Na moj poziv zaradi prijave vojnih posojil mnoge korporacije še niso odgovorile. Da bode možno pregledati vso zelo obsežno tvarino in v korist prizadetih storiti potrebne korake, naj oni uradi, ki prijave še niso vposlali, to storijo zanesljivo v s. d. do 20. aprila 1919 in sicer brez ozira na to, ali so svoj čas vojna posojila že prijavili okrajnim glavarstvom ali Narodni vlad.

POLOŽAJ V ALZACIJIL — NAČRT PRELIMINARNEGA MIRA GOTOV?

Geneva, 2. aprila. Henderson se je včeraj poslušal referat dveh delegatov o vprašanju, komu naj pripade Tešinsko ozemlje. Glede Gdanskega je poljska komisija sklenila, da postane Gdansko neodvisna republika, ki se ne vtralira.

PLAČANCI NIKITE NADALJUJEJO.

Geneva, 2. aprila. Plačanci Nikite razširijo sedaj tudi po Švici svoje spomenico s 14 lažnjivimi točkami o srbskih grozovitostih.

WILSON IN LJENIN.

Geneva, 2. aprila. Echo de Pariz objavlja, da je Ljenin poslal Wilsonu noto, v kateri zahteva priznanje sovjetske republike. Wilson bo baje dobrohotno študiral to zahtevo. — Znano je, da imenovani list hudo nasprotuje Wilsonu. Zato je treba sprejeti to sporočilo s posmislkom.

CZERNIN NE SME V VORARELBURGU.

Lucern, 2. aprila. Deželna vlada v Vorarelbergu je odloknila Czerninovo prošnjo, da bi se smel vrniti iz Švice in tu naseliti.

LAHI BI RADI IZVAZALI.

Lucern, 2. aprila. V celi Italiji se marljivo vrše zborovanja, ki zahtevajo, da se takoj dvigne izvozna zabrana, ki tiči narodno gospodarstvo.

KAJ BO Z NEMŠKIM BRODOVJEM?

Geneva, 2. aprila. New York World objavlja, da bo Wilson predlagal, naj se nemško vojno brodovje vseeno potopi, pa ne razdeli.

SVICARSKI GLAS O NAŠEM VPRAŠANJU.

Lucern, 2. aprila. Basler Nachrichten objavljajo danes uvodnik o jugoslovenskih pariskih delegatov o vprašanju Reke: Reka ima same deloma laško prebivalstvo, deloma pa naše, in je vse obdana od čisto jugoslovenskega ozemlja. Laško manjšino na našem teritoriju bodo dokile poročata za ohranitev svojega zalednega značaja. Reka je za nas najvažnejši dostop do morja, naš neobhodno potreben in ga zato moramo imeti.

LAHI PROTESTIRAO.

Geneva, 2. aprila. Profesor Marković (ki izdaja v Švici »La Serbie«), je izjavil dopisniku lista »Basler Nachrichten« v Parizu: Med Jugoslovani in Lahi je vsak sporazum izključen, če konferenca ne prizna naših zahtev. Ce se te ne izpolnijo, bomo proti Lahom organizirali nepopustljiv trgovski bojkot.

Banka za trgovino, obrt in industrijo — 433
Banka in hranilnica za Primorje, Sušak, nove delnice — 510
Hrvatska ekskompt. banka — 1400
Ekskomptna in menjalna banka, Brod, nove delnice — 263 — 914
Jadranska banka, stare del. — 920
nove delnice — 240
Hrvatska kreditna banka, nove delnice — 105
Prva hrvatska Stedionica — 9150
Rijska pušča banka, nove delnice — 100 — 700
Zemaljska banka, nove del. — 2700

Daner Blage

Najnovejša poročila.

(Naša poslovna brzjavna poročila.)

FRANCOSKO - NEMŠKA POGA-JANJA.

Lucern, 2. aprila. Francosko-nemška pogajanja se bodo vršila v Compiegne. Celo francosko časopisje naglaša deloma po vladni inicijativi, deloma pa po lastni, francoske zahteve finančne in politične narave. Smatramo, da je za gotovo, da se bodo francoske zahteve rešile v zmislu kompromisa, kakor smo včeraj poročali, (Alzacija-Lorena francoska, kotanja Saare in lev breg Rena pod kontrolo.)

FRANCKI POLITIČNI PROCESI.

Geneva, 2. aprila. Za procesom Cottin in Walland je prišel sedaj na vrsto proces Humbert, ki je pričel včeraj v Parizu. (Spada v vrsto procesov izdajstva, kakor proces Bočopaša, Almeyra, Caillaux.)

NEZADOVOLJNOST.

Lucern, 2. aprila. Mnogi politični krogovi v Franciji so zelo nezadovoljni, ker izgleda, da je definitivno propadel načrt intervencije v Rusiji. Drugi zopet niso zadovoljni s preveč slabotnim nastopom v vprašanju Gdanskega. Leonid Andrejev, slavni ruski pisatelj, je v listu »Victoire« objavil članek »Na pomoč!«, ki ga je cenzura na mnogih mestih pobegnil. Herve mu je napisal topel priporočil uvodnik. »Temp« graja v uvodniku politiko. Od Poncija do Pilata in pasivnost zaveznikov napram Rusiji in Nemčiji.

SEJE.

Geneva, 2. aprila. Danes, v sredo, se vrši seja odbora petorice z referatom češko-slovaške komisije. Odbor četverje nadaljuje svoja posvetovanja o jašranskem problemu.

TURŠKE ZAHTEVE.

Geneva, 2. aprila. Turška vlada je predložila mirovni konferenci dolgo spomenico, v kateri zahteva neodvisnost Turčije na temelju načela narodnosti in izjavila, da je zadovoljna s svobodo morskih ožin in z avtomomij Arabcev.

ALBANIČI V PARIZU.

Geneva, 2. aprila. V ponedeljek je prispel v Pariz tudi Esadpaša.

INTERVENCIJA?

Geneva, 2. aprila. Francoski general Mangin je imenovan za zorbega poslovnika v romunski armadi.

TEŠIN IN GDANSKO.

Geneva, 2. aprila. Poljska komisija je včeraj poslušala referat dveh delegatov o vprašanju, komu naj pripade Tešinsko ozemlje. Glede Gdanskega je poljska komisija sklenila, da postane Gdansko neodvisna republika, ki se ne vtralira.

POLOŽAJ V ALZACIJIL — NAČRT PRELIMINARNEGA MIRA GOTOV?

Geneva, 2. aprila. Henderson se je včeraj poslušal referat dveh delegatov o vprašanju, komu naj pripade Tešinsko ozemlje. Glede Gdanskega je poljska komisija sklenila, da postane Gdansko neodvisna republika, ki se ne vtralira.

PLAČANCI NIKITE NADALJUJEJO.

Geneva, 2. aprila. Plačanci Nikite razširijo sedaj tudi po Švici svoje spomenico s 14 lažnjivimi točkami o srbskih grozovitostih.

WILSON IN LJENIN.

Geneva, 2. aprila. Echo de Pariz objavlja, da je Ljenin poslal Wilsonu noto, v kateri zahteva priznanje sovjetske republike. Wilson bo baje dobro

Trapistovski sir

se prodaja v vsaki množini po dnevnih cenah. Pismene ponudbe pod "Trapistovski sir" na amončno obupodobje Al. Matetić, Ljubljana, Kongresni trg. 3.

Knjigovodkinja

članek korrespondenčna in disponebita, katera je bila že v mirnem času par let v trgovini Špercerjskega blaga in dečelih pridelkov, popolno zmožna slovenskega in nemškega jezika, se sprejme. Hranila in stanovanje v hiši. Prednost imajo gospice trgovskega tečaja z odliko in znajo še stenografijo, hrvatino in lažčino. Franjo Delenc, Kraš.

Pris. se hran. za Slovenski osred. 3770

Vsi tisti ki so predmet. Več se
ave v Zeleni Jasi.
Sl. 110 v Ljubljani.

3773

Velika polica, skoraj nova in tam-

berica se predla v

Rival. deli 10/100.

3768

Spiralni spravni za dve cesbi, skoraj

nova, moderna, se predla

Predstavna ulica 3/1. domes.

3769

Dizajnacija v Prešernovi ul. 9. se

pridržava v Ljubljani

potajdoma slov. občinstva.

3712

Kraljevska pustolka za boljše delo

sprejme takoj

Ciril igle, Vrnik a.

3724

Samostojna knjigovodkinja za restau-

racijo se

sprejme. Kje, pove upr. Slov. Nar.

3782

Hrana, skoraj nov, zaradi preseilitve

nadpred. Ogledati od 2. - 5

popoldne. J. Trdina ulica 8. vata 10.

3752

Velik avtomobilni plastični

so kupni. Pismene ponudbe na uprav.

Slov. Naroda pod "Nevi/3610".

3711

Šene dobro vezano v bače se proda.

Glebovata osoba 88. Istotam se

proda 500 steklenic od kisles vode.

3788

Pisali stroj, najboljeg sestava, sasma-

nov ili malo rabljeni 2-

mo kusiti. Ponude tvrtci Schwarzen-

drag, Zagreb, Prezračivačka 1.

3347

Kapin 10 porov. kapi težkih za go-

zdno vežnjo.

Ponudbe z natančnim popisom na

A. Kralj, Kočevje.

379

Janežev nemško-slovenški slovar,

četrti natis, se kupi. Ponudbe pod

"Stev 3750" na upravnštvo "Sloven-

škega Naroda".

3750

Zidariji dobre trajne dela, plača do

uro. Za stanovanje in hrano se po

možnosti preskrbi. Stavbena tvrdka

Ivan Ogrin, Grabarjevo nabrežje 8.

3755

Stanovanje (2 meblirani sobi) brez

kuhinje se odda mirenski-

stranki brez otrok. Več rove se pri-

upravnštvo "Slovenškega Naroda".

3775

Mehljano soljo iščem za aprilov

termin, z dvema po-

stejama in posebnim vzhodom, v

okrožju Zvezda, Breg. Več v trgovini

Gospoda ulica 18.

3776

Kupljena surovk les, jekla, hrastov

si okrogli ali rezani. Cene za les načo-

zen v vagen se naj naznamo na V.

SCAGNETTI, parna žaga za drž. ko-

lodvorom, Ljubljana.

2048

Vetje in mehložje islandskega maču na-

domestek za jedino olje.

oddaja o praznični cen skupaj ali pa

tudi na dobro trg. I. Razborček, Šmarne

Lilje. Iz islandskega maču se tud na-

pravi dober nadomestek za milo.

3667

Kapin velikih hotelih miz 70x100.

nekaj "Thonet" stolic, 3 okrogle mizice z

marmornato ploščo 70 cm v premeru,

3 okrogle zelenje sklopne mize in

mali bilard 95x190. — Ponudbe na

D. Hartman, Žiri pri Skofiji Luki.

3789

Veja moderna blia v srednjem Ljub-

ljane, z obsežnim

lepou urejenim vrtom, ki je pripraven

tudi za stavljanje, se tako ugodi-

prodaja.

Ravnokotna

zadružna

zadružna